

EUROPAUDVALGET
Alm. del - bilag 488 (offentligt)

BatteriForeningen

info@batteri.dk
tlf. 33 32 43 44
dir. Frederik Madsen 40430250

NOTAT OM

**Forhold der skal tages i betragtning ved
gennemførelse af producentansvar på batterier**

Markedets karakter

Der sælges årligt 77 millioner engangsbatterier hvortil kommer et ukendt antal batterier der importeres i legetøj, postkort, fiskekroge, elektronik, IT-udstyr, radio- og TV-udstyr, måleinstrumenter etc. etc. samt genopladelige batterier til mobiltelefoner, håndværktøj m.v. Langt hovedparten er "små" batterier som knapceller eller almindelige batterier som alle kender. Det skønnes på baggrund af erfaringer fra Holland, at der er omkring 600 firmaer der importerer batterier.

Batterier kan være mærket med producentnavn eller såkaldt "private label", men vil ikke altid være det. Af de mærkede batterier, vil en del komme fra Fjernøsten m.v., hvor det kan være vanskeligt at finde eller at identificere importør eller producent. Hertil kommer en stigende privat import via internet udenom de officielle kanaler. Der produceres desuden "piratbatterier" af forskellig slags under falsk varemærke.

For forbrugeren er et batteri en typisk impuls-vare, som han/hun sjældent har særlige præferencer til. I forhold til at føle ansvar for produktet, kan batterier ikke sammenlignes med den applikation, de er monteret i. Batterier er en nødvendighed i forhold til applikationen, som man helst ville være foruden. Markedet er med andre ord præget af 1) et stort styk antal 2) små enheder 3) mange aktører på produktions og importsiden 4) En vare, som forbrugeren ikke har særlige præferencer til.

Sikkerhedsstillelse

I henhold til direktivforslagets artikel 22 skal medlemsstaterne sikre, at producenter og importører stiller sikkerhed for forpligtelsen til at håndtere brugte batterier. Miljøstyrelsen bliver, til opfyldelse af denne forpligtelse nødt til at registrere de ca. 600 virksomheder og sikre sig, at de stiller garantier, der kan modsvare størrelsen af deres marked m.v. Der vil være behov for løbende vedligeholdelse af garantier og register m.v. Udgifterne til administration heraf påhviler i mangel af anden oplysning medlemstaterne.

Udgifterne til behandling, genanvendelse og bortskaffelse

Udgifterne til behandling, genanvendelse og bortskaffelse skal bæres af producenter og importører jf. artikel 20. Udgiften hertil vil blive lagt på prisen på batteriet.

Det vil ikke være muligt at få alle med i en fælles ordning. Først og fremmest vil en lang række importører af batterier til særlige segmenter f.eks. militæret, flyformål, nødudgangsskilte etc. foretrække at anvende egen logistik, fremfor at deltage i et fælles system. Dernæst vil en række importører være umulige at identificere, jf. ovenfor.

De mere etablerede importører må derfor antages at ville gå sammen om en indsamlingsordning for netop deres batterier. Som følge

heraf vil et ensartet budskab: "Afløber alle dine brugte batterier her" blive illusorisk. Indsamlingen vil skulle foregå via den kanal, hvor batteriet er købt, således at X-batterier kun modtages hos forhandlere af netop X-batterier. Måske vil det vise sig muligt at etablere ordninger for de mere gængse mærker, således at de kan afleveres samme sted.

Det må anses for udelukket, at gennemføre en kommunal indsamling i form af "Bornholmsmodellen" med en pose på skraldespanden, idet en sådan indsamling også vil omfatte batterier, der ikke er dækket af den fælles finansiering, og deltagerne heri vil selvsagt under ingen form betale for oparbejdning af konkurrenternes batterier.

Dette skal også ses i sammenhæng med, at jo færre batterier der indsamles, jo billigere bliver ordningen, og producenter og importører vil derfor ikke have noget incitament til at indsamlingen øges.

Producentansvaret vil derfor umuligt kunne gennemføres uden at indsamlingen vil lide skade.

Udgifterne til indsamling

Direktivet indeholder ikke oplysning om, hvem der skal afholde udgiften til indsamling af batterier. Denne udgift vil derfor skulle afholdes af kommunerne, som under den nye ordning vil være tvunget til at køre rundt og hente batterierne ved de forskellige indsamlingssteder i butikker m.v. Det er ikke afklaret, hvem der skal afholde denne omkostning, men efter den danske model bliver det via affaldsafgifterne på fast ejendom.

Udgifter til information

Forhandlere, producenter og importører skal i henhold til artikel 26 varetage udgifterne til information om indsamlingsordningen.

For at kunne informere brugerne centralt, er det en forudsætning, at indsamlingen foregår ensartet i hele landet. Dette vil ikke kunne lade sig gøre, jf. foran, men grupper af forhandlere, producenter og importører kan kommunikere hver deres model. Udover budskabet om hvilke batterimærker der kan afleveres, hvilket brugerne sjældent er sig bevidst, jf. ovenfor, skal det også kommunikeres, hvordan batterierne kan afleveres. Det vil være vanskeligt under det kommunale selvstyre at gennemtvinge en bestemt indsamlingsform i hele landet, hvilket understøtter, at "Bornholmsmodellen" ikke lader sig gennemføre.

Fremskaffelse af finansiering

Høringssvaret fra Dansk Industri i elektronikskrot-sagen viser, at branchen ikke selv kan etablere en finansieringsordning, hvori alle deltager. Producentansvaret får imidlertid ingen mening, hvis det offentlige skal stå som opkræver af afgifter, som skal finansiere, at pengene bagefter udbetales til producenterne, og direktivforslaget indeholder da heller ikke hjemmel til at pålægge producenter og importører en afgift. Indføres en sådan afgift, vil den være EU-stridig. De producenter og importører, der ikke frivilligt vil deltage i ordning, eller som ikke selv vil etablere en ordning, vil skulle retsforfølges for de omkostninger, der er forbundet med at indsamle batterier fra disse virksomheder, og Miljøministeriet vil efter domserhvervelse kunne søge sig fyldestgjort herfor i den stillede sikkerhed. Det må påregnes, at arbejdet med at identificere de producenter og importører, der ikke har etableret en ordning, samt arbejdet med at allokere bestemte omkostninger til oparbejdning af bestemte batterier til bestemte producenter og importører, herunder førelse af retssager i udlandet, vil være ret arbejdskrævende foranstaltninger.

Udgifter til kontrol

Direktivforslaget indeholder ikke oplysning om, hvordan udgifterne til kontrol af om indsamlingsmålene nås, bliver overholdt. Som følge heraf skal udgifterne til etablering og drift af kontrolsystemer efter alt foreliggende afholdes af Miljøstyrelsen.

BatteriForeningen

3. februar 2004